ქართველ მაჰმადიანთა კავშირის ორგანო. [illegible]

ოთხშაბათი 9 ივნისი 1336-1920 წელი, ფასი 10 მან.

სამუსლიმანო საქართველო

ხელის მოწერის ფასი: ბათუმის ოლქში:
3 თვით — 600 მან.
2 თვით — 400 მან.
1 თვით — 200 მან.

მთავარ-ბის ადმინისტრაცია, მისამართი: ბათუმი, შეპლიერის და მარის ქუჩის კუთხე № 7/10 ტელეფონი № 14.
[illegible] „სამუსლიმანო საქართველო“ [illegible]

№ 378 — ყოველდღიური საპოლიტიკო, საეკონომიო და სალიტერატურო გაზეთი. — № 378

რესტორან „რაზსვეტთან“ გაიხსნა საზაფ. რესტორანი-ბაღი

„ამქვეყნიური სამოთხე“

პეტროგრადის ქ. № 9?

რესტორანში ყოველ დღე მოიპოვება ნაირ-ნაირი საჭმელები და სასმელები, როგორც ადგილობრივი ისე საზღვარგარეთული ფირმებისა.

ყოველ დღე უკრავს სპეციალურად თფილისიდან მოწვეული სტრუნის აზიური ორკესტრი ზაზანდარი ბ.-ნ მუხადოვის ხელმძღვანელობით.

389 — (1—8)

ვის საქმეს უწყობენ ხელს ჩვე-ნი ქვეყნის გამყიდველნი.

ის, რაც ქობულეთში და ჭვანა-ხულოს რაიონში მოხდა, რაც უცხოელების მიერ დაწერილი კომედიაა და ჩვენთვის კი საშინელი ტრაგედია, არის თუ არა ჩვენი ხალხის ფართო მასის მიერ თანაგრძნობით შემოსილი? ფართო მასსა ბათუმის ოლქისა იზიარებს თუ არა ზოგიერთ მოსყიდულ პირთა საქციელს?..

ჩვენ ვიცით, რომ ძლიერ სურთ მოახვეწონ ევროპას, რომ თითქო ბათუმის ოლქის მცხოვრებნი აბსოლუტურ არ იკარებენ საქართველოს, თითქო თვით ხალხი ბათუმის ოლქისა ამდგარიყოს საქართველოს წინააღმდეგ. მთელი მოქმედება მზაკვრული ხელისა სწორეთ აქეთკენ არის მიმართული. მას სურს შექმნას ილიუზია, მოჩვენება, რომ თითქო ბათუმის ოლქი აჯანყდა საქართველოს წინააღმდეგ.

მართალია ეს?

მოსყიდულ პირებს სრული თავისუფლება მიანიჭეს აქ საქართველოს წინააღმდეგ პროპაგანდა-აგიტაციის გაწევისა. დიდი ხანია ამოქმედეს აქ საქართველოს წინააღმდეგ დენიკინელები, ოსმალეთის ფაშების ემისრები, აზერბეიჯანის აგენტები. ამ ვაჟბატონებს ზოგს მარილ-გამ გეობის სადავე გადასცეს (დენიკინელებს), ზოგს სრული თავისუფლება მისცეს ცხადად ბათუმის ოლქი ოსმალეთზე ზადაცემა (ფაშების და აზერბეიჯანის აგენტებს). საქართველოს მტრები კარგად ხედავდნენ, რომ ოსმალეთს ბათუმის ოლქს არავინ მისცემდა. ხედავდნენ, რომ ერთად-ერთი სერიოზული პრეტენდენტი ბათუმზე და ბათუმის ოლქზე—ეს ის ქვეყანაა, რომლის განუყრელ და განუყოფელ ნაწილს შეადგენს ბათუმის ოლქი. ეს ქვეყანა საქართველოა, რომელმაც გასაოცარი ენერგია და უნარი გამოიჩინა თავის არსებობის დაცვისა, რომელმაც არავის არ მისცა საშუალება მისი ინტერესების გაქელვისა. და შეიტყვეს, ყოველი საშუალება იხმარეს, რომ ბათუმის ოლქის მცხოვრებთ უარი ეთქვათ საქართველოზე. ამისათვის გამოიყენეს დენიკინელები, ბოლშევიკები, აზერბეიჯანის და ფაშების აგენტები. მაგრა სასურველ მიზანს ვერ მიაღწიეს. პროპაგანდა-აგიტაციის საშუალებით ვერას გახდნენ: ხალხი ყოველგან მოითხოვდა საქართველოსთან ერთობას, ხალხის მიერ არჩეულმა მეჯლისმა ეს არა ერთხელ და ორხელ დაადასტურა.

და მიმართეს სხვა საშუალებას. მიმართეს შეიარაღებულ ბანდებით თავის განძრახვას სისრულეში მოყვანას, აამოქმედეს თვითმპყრობელობის სამსახურში გამოჭირხლებული რეაქციონერები, აამოქმედეს ოსმალები, რომელთაც გამოაცხადეს ავანტიურისტები, თავის ქვეყნის გამყიდველები.. ეს გამყიდველები ფულებზე დიდი საამოვნებით გაჰყიდიან არა თუ ბათუმის ოლქს, მთელ ქვეყანასაც კი, თუ ვინმე მყიდველი გამოჩნდა. მყიდველი მხარე იყო ცუდა ამ პირთაგან ბათუმის ოლქი და აი ყიდულობენ კიდეც ჩვენ მშვენიერ მხარეს სანაცვლოში საქართველოს ფედერაციაში. ზისლით უარყოს ბათუმის ოლქის სომხეთზე მიყიდვა, სამაგიეროთ თვით ბათუმის ოლქში გამოჩნდენ ავანტიურისტები, რომლებმაც ფულზე გაჰყიდეს ჩვენი ხალხის ინტერესები..

ამ ავანტიურისტებს ოქროებით გაუტენეს ჯიბე და დაავალეს ბანდების შედგენა საქართველოს რაზმების საწინააღმდეგოთ. მოსყიდულმა პირებმა მშვენიერად გამოიყენეს ერთი გარემოება:

1918 წელში, როცა ოსმალეთი თავის დასაყრდენებთა აზერბეიჯანელ ხანების რჩევით საქართველოსაკენ დაიძრა და ოსმალეთს შეესია, ზოგიერთი მცხოვრებნი ქობულეთის და ჭვანის რაიონებისა შეუერთდნენ და ოსმალეთიდან ფულებით გამოიყვანეს ყოველნაირი, რის გამოხმარებაც შეიძლებოდა. აი, ამ რაიონის მცხოვრებთა შორის დაერიდნენ მოსყიდული პირები.., მათ გააწყვეს ფიცტაცია, რომ „თუ საქართველოს შემოერთდა ბათუმის ოლქი, თუ ქართველთა ჯარები შემოვიდნენ აქ, იმ პირებს, რომლებმაც 1918 წელში ოსმალეთიდან სხვა და სხვა ნივთები მოიტაცეს,—დაუცდელადა ჩამოახრჩობენო; და თუ ჩამოხრჩობა არ გინდათ, შეებრძოლეთ ქართველ ჯარებს, ჩაუჯდით ტყეებში, ბრძოლაც არ მოგიწევთ, ამის შემდეგ თვით ანგლოსაქსები მოითხოვენ საქართველოს ჯარის გაყვანასო“...

და აი, ქობულეთის და ჭვანის ამ მცხოვრებლებმა, რომლებმაც 1918 წელში მართლა გაძარცვეს ოსმალეთი, დაუჯერეს მოსყიდულ პირებს და ბრძოლის იარაღის ხელში აღება, ვინაიდან უეჭველია მათ, მოსყიდული პირების სიტყვით, ჩამოხრჩობა მოელოდათ.

ზედმეტია იმაზე ლაპარაკი, რომ საქართველო შურს არ იძიებს იმ პირებზე, რომლებიც შეცდნენ. საქართველომ დაივიწყებას მისცა 1918 წლის შავბნელი ამბები.

მაგრა მოსყიდულებმა მოატყუეს ზოგიერთები, რომ მათ ჩამოხრჩობა მოელოდათ.

სწორედ ამ რაიონებიდან იმოვეს მოსყიდულმა პირებმა ამყოლნი. დაუნიშნეს მათ ჯამაგირები, მიაწოდეს მათთვის ავტომობილებით ტყვია-წამალი, თეთრი პირის ფქვილი და ჩააჯინეს ისინი თხრილებში.

აი ვინ არიან საქართველოს წინააღმდეგნი. აი რომელი ნაწილია ბათუმის ოლქისა საქართველოსთან ერთობის მოწინააღმდეგე: ესენი არიან მოსყიდული პირები და 1918 წლის ოსმალეთის გამძარცველნი...

ამ პირთა საშუალებით სურთ მოაჩვენონ ევროპას, რომ თითქო ბათუმის ოლქის მცხოვრებნი საქართველოს წინააღმდეგნი არიან. ამ პირთა გარდა მთელი ბათუმის ოლქი საქართველოსთან ერთობის მსურველია. მაგრა ხალხი ხედავს, რომ ამ პირთ მხარს უჭერს ძლიერი მეტი და უმწეო მიგდებულ ხალხს არ ძალუძს მოლაპარაკეებს თვით შეებრძოლოს, ვინაიდან მაშინ ძლიერი ხელის რისხვის ეშინიათ.

ასეთია ის კომედია, რომელსაც თამაშებენ აქ მოსყიდულ პირებს. ასეთია ის „ბათუმის ოლქი“, რომელიც საქართველოს წინააღმდეგ აამხედრეს. თუ რა სურთ ამით, ეს ხომ ყველა ჩვენგანისათვის ცხადია: ამით სურთ საქართველოს მიიღებინონ ის პირობები, რომელიც სანრემოში წარუდგინეს, მაგ იგი მიიღებინონ ბათუმის ოლქში სომხეთის მფლობელობა. და აი ამას უწყობენ ხელს ჩვენი ქვეყნის გამყიდველები...

ახალი ამბები.

ამ დღეებში ყარსიდან ბათუმში ჩამოვიდა 1600 ლტოლვილი ბერძენი. 7 ივნისს კიდევ ჩამოვიდა იმავე ოლქიდან 1500 კაცი. აღნიშნული ლტოლვილები გემ „ნავიხო“—თი სალონიკში წავლენ. სამშობლოში დაბრუნების ნება დართო მხოლოდ იმ ლტოლვილ ბერძნებს, რომლებიც სომხეთში იმყოფებოდნენ. ლტოლვილ ბერძნების სამშობლოში გაგზავნის შესახებ მუშაობს სპეცია-ლური კომისია, რომელიც უმთავრესად ბერძნებისაგან შესდგება.

ბათუმის ბერძენთა შკოლის პედაგოგიურმა საბჭომ დაადგინა გამონახოს აღნიშნულ სკოლისათვის ახალი შენობა, რომელშიაც უფრო უკეთ მოხერხდება მეცადინობა, ვიდრე იმ შენობაში, რომელშიაც ამჟამად არის აღნიშნული სასწავლებელი მოთავსებული.

კერჩიდან მოსულ მეთევზეებმა ბათუმში შეიძინეს დიდძალი ბადე. მათი გადმოცემით კერჩში დიდი ნაკლებობა ყოფილა თევზების საჭერი ბადეების.

ბათუმის ბაზარზე დიდძალი შაბიამანი დაგროვდა. ფასები სხვებთან შედარებით ნაკლებია. ვაჭრების სიტყვით საზღვარ გარეთ ამჟამათ უფრო მეტ ფასში ყოფილა შაბიამანი ვიდრე ბათუმში.

საადრესო სტოლში პასპორტების შემოწმებაში აზთევინებიან, ან მანეთს. ვისაც დასახელებულ ადგილზე შემოწმებული პასპორტი არ აქვს ატუსაღებენ. ამიტომ ყოველდღე აუარებელი ხალხი არის იქ თავმოყრილი და ულციან რიგს. ზშირათ 4—5 საათს უწევთ რიგში ყურყუტი.

თფილისის ქალაქის თვითმართველობის სასურსათო განყოფილებას აუწყებენ, რომ თფილისში ამ მოკლე ხანში მოელიან დიდძალ საქონელს, რომელიც სასურსათო განყოფილების აგენტებმა იყიდეს იტალიურ ფირმა „კალიცი“ საგან. საქონელში იქნება უმეტესი ნაწილი ფეხსაცმელები და მანუფაქტურა, რომელიც შესასების შემდეგ დაუყოვნებლივ დაურიგდება სასურსათო განყოფილების მომარაგებს მცხოვრებლებზე იაფ ფასებში მისაწოდებლად.

მომარაგების სამინისტრო უცხადებს თავის ღრმა მადლობას სადგურ-ბათუმის უფროსს, მოქალაქე ყაზახაშვილს იმ დაუღალავ შრომისთვის, რომელსაც ეწევა ის მომარაგების სამინისტროს საქმის გამო. შრომისა და მომარაგების მინისტრი ერაძე.

ქალაქის თვითმართველობის სანიტარულ განყოფილების გამოკვლევით მაისის თვის განმავლობაში ქალაქში პარტახტიანი ტიფით ავათ გამხდარა 49 კაცი. მათ შორის 23 ყოფილა ადგილობრივი მცხოვრები. ყვავილით ავათ გამხდარა 17 კაცი, ამათგან ადგილობრივი მცხოვრები ყოფილა 13. მუცლის ტიფით მაისის თვის განმავლობაში ავათ გამხდარა 10. ამათ შორის ადგილობრივი მცხოვრები მხოლოდ ერთი კაცი ყოფილა. ეროვნების მიხედვით მაისის თვეში შეჩრებებით ტიფით ავათ გახდა 9 რუსი და 1 თურქი. გარდა ამისა კიდევ ავად გამხდარა დიფტერიტით—1, სკარლატინით—1, მუცლის ტიფით—1, და სხ. მაისის თვის

[illegible] ბიბლიოთეკა

განმავლობაში დეზინფექცია 49 გლეხის ოჯახით შენობისთვის.

◆ სანიტარული ზედამხედველის ბაზარზე ჩამოვლის დროს უვარგისათ უცვნია: 2 ფუთი და 20 გირ. ხორცი, 2 ფ. და 25 გირ. თევზი, 15 გირ. ქათმეული, 25 გირ. მარწყვი და სხ.

◆ სოფ. ქიზიყეთში სამტრედიიდან მომავალ მატარებელში შემოდის ინგლისელი ... რომელიც ყველა მგზავრებს თხოულობს პირადობის მოწმობებს. მას უკან მოჰყვება სტუდენტის ფორმაში გამოწყობილი ორი ახალგაზრდა. ეს უცნობნი მგზავრებს უშინჯავენ ჯიბეებს. ჩვენ გადმოგვცეს, რომ ამის გამო მგზავრებში დიდი უკმაყოფილება სუფევს, ვინაიდან ზოგიერთს იკარგებათ ფულებიც.

◆ 12 ივნისს ბათუმიდან კერჩისაკენ გადის გემი „წმ. ნიკოლოზი". გემზე მიიღება მგზავრები და ტვირთიც.

◆ 7 ივნისს დატუსაღებულ იქნა გლაზუნოვა; უდროო დროს ქუჩაში გამოსვლისათვის.

◆ იმავე დღეს დაატუსაღეს მეტყე ნიკ. გორდაძე და ვ. ლოთიძე, რომლებსაც ღამით ქუჩაზე სანთელი არ ჰქონდათ ანთებული.

159

ქართული დრამატიული სტუდიის გასტროლები.

7 და 8 ივნისს რკინის თეატრში დანიშნულია თბილისის ქართული დრამატიული სტუდიის გასტროლები.

ყველა, ვინც კი იცნობს დაინტერესებულია ქართულ ხელოვნებით, კარგად ხედავს თუ რა უკიდურეს მდგომარეობაშია ჩვენი დრამატიული ხელოვნების საქმე.

ქართველ მსახიობს მუდამ მატერიალურად ხელმოკლეს, მუდამ შიმშილში და სიღარიბეში მყოფს, ... მთელი თავისი ცხოვრება, მთელი თავისი ნიჭი და ... მიუძღვნა საყვარელ საქმისათვის. ის ორმაგ ერთგული იყო. ის იძულებული იყო წინარეს ყოველისა ეფიქრა იმაზე, რომ შიმშილით არ მომკვდარიყო. და თუ ის სასმელ-საჭმელის მხრივ არ იყო უზრუნველყოფილი, რა საკვირველია თუ ის არასოდეს არ ყოფილა კოხტად, ლამაზათ, კოპწიათ გამოწყობილი.. ისე როგორც შეეფერის მსახიობს... ხელოვნების უმშვენიერესი დარგის მსახურს.

და რა თქმა უნდა, რომ ქართველ მსახიობს თავისუფალი დრო არ ქონია თავის ინტელექტუალური განვითარებისათვის. ამას კიდევ ხელს უწყობდა ქართულ ორიგინალურ დრამატურგიის სიღარიბე. ნათარგმნ პიესებზე განვითარებული, გაუმჯობესებული მსახიობი კი ძნელი წარმოსადგენია.

მიუხედავათ ზემოთ მოყვანილ და სხვა კიდევ მრავალ დამაბრკოლებელ მიზეზთა, რომელიც მუდამ თან დასდევდა ქართველ მსახიობს, მან მაინც დიდი და დაუფასებელი ღვაწლი დასდო თავის სამშობლოს.

იმ ქარცეცხლში და ჯოჯოხეთურ ატმოსფერაში, რომელსაც წარმოადგენდა საქართველოს უკანასკნელ ასი წლის ისტორია, ქართველმა მსახიობმა, მუდამ დაუკმაყოფილებელმა თავის უწმინდეს ესთეტიურ სურვილებში, მაინც გაატარა და ჩვენ დრომდის მოიტანა შეურყვნელი ... შეუბღალავათ იდეა სცენიდან ხალხის სამსახურისა, ხალხის განვითარებისა.

და თუ საქართველოს უკანასკნელ წლების ტრაგიკულ ისტორიაში იყო საშინელი მაგალითები, როდესაც ესა თუ ის ქართული ნაციონალური დაწესებულება ან ორგანიზაცია რუსეთის ცენტრალურ რეჟიმის წყალობით სწყდება, დროებით მაინც, თავის მოქმედებას—არსებობას—ქართული სცენა, როგორც მშვენიერი ლამპარი, მუდამ ჩაუქრობელი იყო და თავის მაღლიანი სხივებით ნათელს მოჰფენდა ქართველის გულს, მწარე აწმყოთი დაღვლიანებულს—დაკოდილს.

ქართველი მსახიობი კი ვითარცა მოციქული წინასწარმეტყველებდა მომავალ ბედნიერებას თავის ერისას.

ამის ხმა სუსტი შეიძლება ფიზიკურად, ძლიერი იყო იმედით, რომელსაც აძლევდა ის თავის საყვარელ, დაუძლურებულ ერს.

და დღეს, როდესაც კი ეს დარგი საქართველოს გაქართველებულ ცხოვრებისა, ეძლევა თავისუფალ განვითარება—წინ მსვლელობას და თუ დღეს არა, მომავლისათვის მაინც უჩანს კეთილი პირი—სცენა, ქართული სცენა უკუნეთში, უიმედო მდგომარეობაშია.

მან მოგვიყვანა დღევანდელ დღემდე, მან არ ჩაგვიქრო იმედი და სურვილი განთავისუფლებისა, ისტორიულ უფლებისა, ისტორიულ უფლებების აღდგენისა და დღეს, როდესაც ყველა ის რასაც სცენა და მსახიობი რამოდენიმე ათეულ წლების განმავლობაში ჩაგვჩიჩინებდა, მოწყობილად აღსრულდა, ის როგორც ობოლი გადგა განზე და ჩვენ კი უდიდესი ბედნიერებით გატაცებულნი ვერ ვხედავთ იმას, ვისაც ამ ბედნიერებაში, ამ ბედნიერების შექმნა—მოპოვებაში დიდი და საპატიო მონაწილეობა მიუღია.

მოქალაქენო! უნდა ვიხსნათ ქართული სცენა და ქართველი მსახიობი. განთავისუფლებულ, მკვდრეთით აღმდგარ საქართველოს სახელში, ყოველი ნაწილი, ყოველი ატომი უნდა მიეცეს თავისუფალ განვითარებას.

7 და 8 ივნისს რკინის თეატრში დანიშნულია თბილისის ქართულ დრამატიულ სტუდიის გასტროლები.

ბ. ბ.

„წითელი" ადერბეიჯანში.

(განჯიდან).

განჯის ამბების გარშემო

განჯაში ბოლშევიკური მთავრობის გაბატონება შემდეგ პირობებში მოხდა: ქალაქის გამგეობის სამმართველოსთან გაიმართა დიდი მიტინგი. მიტინგში 200-მდე სული იღებდა მონაწილეობას—უსაქმური ხალხი და ქუჩის ბიჭბუჭები, ახლად დანიშნული ქალაქის კომისარი ალიევი ორკესტრით გაემართა საპყრობილეებისაკენ და გაანთავისუფლა პოლიტიკური დამნაშავენი. 4 მაისიდან ქალაქში იწყო შემოსვლა საბჭოთა ჯარის მე-32 დივიზიის მე-11 არმიის ნაწილებმა, განსაკუთრებით ქვეითა ჯარმა (ცხენოსნები უმნიშვნელო ნაწილს შეადგენენ). თვითეულ რაზმში 500-მდე ჯარისკაცი,—ჩამოხეული და ფეხშიშველი. ჯარისკაცები უმთავრესად 18—19 წლიანი არიან, შეხვდებით ბავშვებს 15—16 წლიანებს. ჯარის შეიარაღება უკიდურეს კრიტიკაზე დაბლა სდგას, თოფები დაჟანგულია, არა აქვს ხიშტები. ზეთი და სხვ. ზოგიერთი თავის ლოდი გადაჭრილია, კონდახები ჩამოჭრილი ცხენით, ... ჯარისკაცის მიერ. განჯაში წინ შეიყვანეს საბჭოთა ჯარები: ... ინტერნაციონალისტი ... რები, რომლებმაც ფინიკის ... ხაკი დაამარცხეს. მაგრამ საბჭოთა ჯარების, ლოთობით ჩამოსულ ჯარისკაცების ხასიათმა იმდენად გაუარესდა განჯელებს. შემოსვლისთანავე ბოლშევიკებმა იწყეს ზოგიერთ ჯარის დაბინავებაზე, მოახდინეს რეკვიზიცია სხვადასხვა დაწესებულების ჯარის შენახვისთვის და ... ვინაიდან რეკვიზიციამ ფართო ხასიათი მიიღო, იყო შემთხვევა, რომ მოქალაქე აფიცერთა ერთ-ერთი „კავკასიის" მოსთხოვა დიასახლისს მოეყვანა თავისი ქალები მათან დროის გასატარებლად. მოახდინეს ცხენების გატაცება, ზოგიერთ საცხოვრებლის რეკვიზიცია. ბოლშევიკებმა დაიწყეს ცეცხლსასროლი იარაღებისა და სასურსათო საწყობების ძარცვა; ძარცვის დროს მიჰქონდათ ყველაფერი, რაც კი ხელში მოხვდებოდათ—ბრინჯი, ქიშმიში, შაქარი, ასანთი და მანუფაქტურა. ფუთი ბრინჯის ფხვნილი შაქრის ფასი 500 მანეთამდე ავიდა, ხოლო რამოდენიმე ხნის შემდეგ ქალაქში არ იშოვებოდა არც შაქარი და არც ქიშმიში. ცხოვრება საათობით ძვირდებოდა. საქმე იქამდე მივიდა, რომ თვით რუსი მუშები, რომლებიც სიხარულით მოელოდნენ ბოლშევიკებს, იძულებული გახდნენ ამ ნიადაგზე აჯანყებულიყვნენ. ამავე დროს ბაზარში პური ფუთი 100 მან. ღირდა. განჯაში ბოლშევიკებმა დახურეს რესტორანები, სასტუმროები და სხვ., რის გამო ბევრი მუშა-მოსამსახურე უადგილოთ დარჩა. ხალხში უკმაყოფილება თანდათან იზრდებოდა; ბოლშევიკები შეურაცხყოფას აყენებენ მეჩეთს, ყურანს, ალლაჰს—ყველაფერს იმას, რაც მუსულმანებისთვის წმინდათა წმინდას შეადგენს. ამიტომ აშკარა გამოსვლა ბოლშევიკების წინააღმდეგ ყოველ წუთში მოსალოდნელი იყო. 20 და 22 მაისს ადერბეიჯანელ შიხინსკის რაზმის 4 ჯარისკაცი მიდიოდა თავიანთ ყაზარმებისაკენ. გზაზე მათ გაჩხრეკა მოუნდომეს რუსმა ჯარისკაცებმა. ისინი გაიქცნენ ყაზარმებში და შეატყობინეს ყოველივე თავიანთ ამხანაგებს. რაზმი მაშინვე გამოვიდა, თავს დაესხა ბოლშევიკების რაზმს, მოჰკლა მას 90-მდე კაცი და წაართვა 4 ზარბაზანი. ამრიგად უკმაყოფილება თანდათან პოლიტიკური ხდებოდა. ბოლშევიკებმა ვერ შეასრულეს თავიანთი დაპირება, რომ ისინი არ ჩაერეოდენ ადერბეიჯანის შინაურ საქმეებში. ბოლშევიკების მიერ დაყენებული ადგილობრივი მთავრობა ყველაფერში ემორჩილება რუსეთის ბოლშევიკებს. ხშირათ ადერბეიჯანის მთავრობის განკარგულებები უქმდება რუსი ბოლშევიკების განკარგულებით. მუსულმან მცხოვრებზე დიდი შთაბეჭდილება აქ ლენდა ქართ. ოფიცრების დაპატიმრება განჯაში და ყაზახში. შთაბეჭდილება კიდევ უფრო ძლიერდებოდა იმით, რომ ქართველებს ატყვევებენ, როგორც მოღალატეებს და გამყიდველებს, რაც მუსულმანებს ვერ წარმოედგინათ. მთელი უკმაყოფილების დაგვირგვინებით შეიძლება ის აჯანყება ჩაითვალოს, რომელიც განჯაში 25—26 მაისს ღამით მოაწყვეს ადერბეიჯანელმა გლეხებმა და ასკერებმა.

აჯანყებული იყო 5 ათასამდე შეიარაღებული მუსულმანები, რომლებიც შეუერთდა განჯის გარნიზონი. აჯანყებულებს მიზნათ ჰქონდათ დასახული ბოლშევიკების განჯიდან განდევნა... შემდეგ ყაზახისაკენ გადასვლა და შეერთება ადერბეიჯანის ჯარებთან ყარაბაღში.

მონაწილეთა შეხედულებით საბჭოთა ჯარები მიდიან ადერბეიჯანში იმ მიზნით, რათა გაიტანონ რუსეთში ყველაფერი, რაც კი მოსახერხებელი იქნებოდა. საქართველოზე თავდასხმა ვერ მოახერხეს, იმ ფრონტებზე მათ ბევრი დანაკლისი იგემეს. ამას ბოლშევიკები იმით ხსნიან, რომ ქართველები ჯერ არ არიან მომზადებული კომუნისტურ წესწყობილებისათვის. გარდა ამისა, ბოლშევიკები შემდეგის ახსნით იმართლებენ თავს: ამბობენ,—არ უნდა ვიმოქმედოთ იარაღით გლეხებისა და მუშების წინააღმდეგ.

მოლაპარაკება რუსეთთან და ნორვეგია.

გაზეთი „ნოვაია ჟიზნი" იუწყებიან: ოფიციალურ ფინურ ცნობების თანახმად ფინლიანდიისა და საბჭოთა რუსეთს შორის მოლაპარაკება შეწყდა იმიტომ, რომ ორივე მხარე მტკიცედ სდგანან თავიანთ მოთხოვნილებებზე და სრულიადაც არა აქვთ სურვილი ერთი მეორეს რამე დაუთმონ. საბჭოთა მთავრობამ მოითხოვა, რათა მოხსნილი ყოფილიყო ფინეთის ყურეს ბლოკადა: ფინლიანდიამ შეასრულა ეს მოთხოვნილება, რამდენადაც შესაძლებელი იყო, მაგრამ მოსკოვის მთავრობა ამან არ დააკმაყოფილა. ფინლიანდიის პრესა დიდ მღელვარებაშია იმის გამო, რომ ნორვეგიის სურვილი განუცხადებია ჩაერიოს რუსეთ-ფინლიანდიის მოლაპარაკებაში. ოფიციალურ ცნობების თანახმად ნორვეგიის მთავრობის თხოვნით მიუმართავს ჩიჩერინისათვის, რათა ნორვეგიის წარმომადგენელი დაშვებულ იქნეს რუსეთ-ფინლიანდიის საზავო მოლაპარაკების დროს, როგორც ერთ-ერთი მონაწილე.

მეჰმედ გიორგიძე ხაბურძანია აცხადებს, რომ მან 5 ივნისს დაჰკარგა საფულე, რომელშიაც იყო სხვა საბუთებთან ერთად პირადობის სურათიანი მოწმობა, აღებული სოფ. რესპ. ბათუმის საკონსულოდან, ჟვიდრ პასპორტი მიცემული ბათუმის პოლიციმეისტერისგან, 27,500 მან. დონის და 4,000 მან. ქართული ფული, მპოვნელს თხოვს ფული დაიტოვოს და საბუთები დაუბრუნოს ფოსტით, წინააღმდეგ შემთხვევაში აღნიშნული მოწმობები ჩაითვალოს გაუქმებულად. მისამართი: ლენინის სარდაფი ჯავშნიანი კავშირის განყოფილებისა აჭარის ქუჩა №18

394. (1—1)

საექიმო ცნობები.

კბილის ექიმები

მიხეილ და მანა მენადარიშვილები

ღებულობენ დილის 9—1 და საღამოს 4—6 საათამდის გარდა კვირა-უქმე დღეებისა. აკეთებენ პლომბებს და ხელოვნურ კბილებს: კაუჩუკზე, ოქროზე და ალუმინზე, აგრეთვე არჩენენ ღრძილების ავადმყოფობას. გლადსტონის ქ. № 9. საკუთ. სახლი.

386 (12—8)

ექიმი მ. ს. მეჯიძე.

იღებს ბავშვთა და შინაგან სნეულებით ავადმყოფებს დილის 8—9 საათამდის და საღამოს 4—6 საათ. ბათუმის ქუჩა, ბინა № 3.

390. (24—2)

სტამბა ნ. ღ. ხანაიას ბათუმში.

گورجی عسکری جوروکسوده اسلاملره آتش ایتمدی. طریلرینك آچمش اولدیغی هوایی اشارتی ایچینه آلدیلر. اسلاملردن بر کشی گورجیلردن اوچ درت نفر یارالدی. گورجیلر قطعیا کیمسه‌نك ناموسنه تعرض ایتمدیلر بالعکس اونلر اسلاملره حرمت ایتدیلر و قارده‌شلق گوستردیلر. گورجیلر باطومه و اویلاستنه طوپ تفنكلرله گلمك ایسته‌مدیلر بونی بیلمیان قالمدی ظن ایدرم گورجستان حکومتی. خلق دعوت ایتدی اونلرده قارده‌شلرك دعوتنه ایجابت ایتدیلر گورجیلر مملکتمزه برچوق معاونتله گلدیلر بزه بر چوق دفعه‌لر گرك معاونت نقدیه و گرك سائر جهتله یاردمده بولوندیلر اسلام گورجستانی اهالیسنی بو گورجی افرادی گوجندیرمك ایسته‌مدی بالعکس اونلره قارشی محبت توجه گوستردی، گوستردی اما خلقمزك جهلی غفلتی او درجه‌ده درین که بر دورلو وطانی وطنیه‌سنی اکلایه‌مادی وطنك مضرتنه چالیشان اجنبیلره تبعیت ایتدی اونلره آلت اولدی بناء علیه احمد حمدی دینیلن صدای ملت پروپاغانداجیسی اسلامیت ماسکه‌سی آلتنده اداب انسانیه و شرائط اسلامیه خلافنده یالان یازیور هذیانلر یاییور.

خارجی حوادث

— واشینغتوندن بیلدیرلدیکنه گوره امریقانك سناتور مجلسی ارمنستان ماندا ترلگنی قبول ایتمدیکی کبی ارمنستانی احیا ایچون تشکل ایده‌جك اولان بین‌الملل قومیسیونه دخی اشتراك ایتمیه‌جکدر.

— ارمنستان حکومتی طرفندن موسقوواوایه اعزام ایدیلن ارمنی هیئت مرخصه‌سی رئیسی له‌ئون شانتی طرفندن تلسز تلغرافله بیلدیرلمشدر: .مذاکرات لهمزده اولان شرائطله دوام ایتمکده‌در. مذاکراته روسیه سوویت حکومتی نامنه قاره‌خان اشتراك ایتمکده‌در. هیئت مرخصه چیچه‌رین ایله‌ده گوروشمشدر. سوویت حکومتی ارمنستانده سوویتلر اصول اداره‌سنك جبرا تاسیس طرفداری دکلدر.

— لوندره‌دن بیلدیرلدیکنه گوره دول ائتلافیه محافل سیاسیه و عسکریه‌سی حکومت عثمانیه شرائط صلحیه‌یی قبول و امضا ایتمدیکی تقدیرده ایجاب ایدن تدابیرك اتخاذی حقنده‌کی پروژه‌یی احضار ایتمکده‌در.

— استانبولدن اخیرا کشیده اولونان بر تلغرافنامه‌یه گوره صدراعظم پاشا معاهدهٔ صلحیه حقنده حکومت عثمانیه نامنه جواب ویرمك اوزره بو هفته ظرفنده پاریسه عزیمت ایده‌جکدر.

طهراندن بیلدیریلیور:

ایران حکومتی ایله سوویت روسیه‌سی بیننده مذاکرات جریان ایده‌جکده‌در. ایران حکومتی انزلینك تخلیه‌سنی طلب ایتمشدر.

کلیکیادن بیلدیرلدیکنه گوره آطنه‌ده فرانسز عساکری ایله قوای ملیه اراسنده ائتلاف حاصل اولمشدر.

گوره فرانسه آمریقادن اون درت بچق ملیون آمریقا ایسه فرانسه‌دن بش ملیون دولار قیمتنده اشیا اخراج ایتمشدر. اون ماه ظرفنده آمریقادن اخراج اولونان اشیا یکونی یوز اللی ملیون دولاردن فضله‌در.

— آمریقانك سناتور مجلسی ارمنستان ماندا ترلگنی صورت قطعیه‌ده رد ایتمشدر.

— ژاپونیا حکومتی پاریس سفارتنه «ویقونت اسخلی» یی تعیین ایتمشدر.

— پوتیدن بیلدیرلدیکنه گوره گورجستان احتیاجاتی ایچون ایتالیانلر ۳۰۰,۰۰۰ پوت بوغدای اونی پوتی لیماننه ادخال ایتمشلردر. ویقینده بر ملیون پوت اوناك دها ادخالنه انتظار اولونمقده‌در. بوکا مقابل ایتالیانلر کومور، مانغانیزم و توتون واپورلره تحمیل اولونماسنه باشلامشلردر.

— لاهیدن بیلدیرلدیکنه گوره بلچیقانك سنات مجلسنك جلسه اخیرنده قبول اولونان لایحهٔ قانونیه موجبنجه قادینلره دخی انتخابه اشتراك حقوقی بخش ایدلمشدر.

چرچیل باطوم حقنده

«تان» غزته‌سنك نشریاتنه گوره عوام قاماراسنك ۱۲ مایس تاریخلی جلسه‌سنده باطوم حقنده واقع اولان سواله قارشی انگلتره حربیه ناظری چرچیل بروجه آتی بیاناتده بولونمشدر باطومده بولونان عساکرمز باشقه بر مقصده مبنی اولمایوب صرف دول ائتلافیه‌نك منافع سیاسیه‌سی ایجاباتی اوله‌رق اوراده بولوندیرلمقده‌در.

— آوستریا باش وکیلی «ره‌نه‌ر» «ماتن» غزته‌سی محررلرندن برینه: ایتالیا ایله اوستریا بیننده حاصل اولان ائتلاف موجبنجه ایتالیا حکومتی، اوستریانك آمریقادن مبایعه ایتدیکی اونلردن تسویه و اعاده اولونمق شرطیله آوستریایه ۲۰,۰۰۰ طون بغدای و اون ویره‌جکدر عینی زمانده ایتالیا حکومتی آوستریا استقراضات خارجیه‌سنه اشتراك ایتمکله برابر ایتالیانك آوستریادن آله‌جق اولدیغی تضمینات حربیه‌نك تادیه مدتلرینی تمدید ایده‌جکدر. بونکله برابر ایتالیا حکومتی کومور خصوصنده آوستریایه معاونتده بولونه‌جقدر.

لهستانك اوروپا سفراسی

لهستان حکومتی طرفندن برلین سفارتنه شه‌به‌قو، پراغ سفارتنه ارزام پلیچ، لیتوا سفارتنه برونیسلاو بوآل، استونیا سفارتنه له‌یون واسیله‌فسکی و ژوریخ سفارتنه قلوچینسکی تعیین ایدلمشلردر.

— گورجستان دولت جمهوریه‌سی داخلیه نظارتی طرفندن صدور ایدن امر موجبنجه ملقا ترغی حکومتنك اعضالری گورجستان حدودی خارجنه تبعید ایدلمشلردر.

— آذربایجان خارجیه قومیسری حسینوف ارمنستان حکومت جمهوریه‌سی خارجیه نظارتنه بروجه آتی تلسز تلغرافی کشیده ایتمشدر: آلدیغم معلوماته گوره آذربایجان و ارمنستانك مستقبل قونفرانسنه طرفمزدن تعیین ایدیلن محمود شاختاختینسکی حکومتکز طرفندن تحت توقیفه آلنمشدر. موسی الیهك تخلیه‌سی و باکویه اعزامی ایله لازم‌گلن تسهیلاتك بر آن اول اجرا و ابرازینی تکلیف ایدرم. ارمنستان خارجیه ناظری بروجه آتی جوابی تلغرافی کشیده ایتمشدر:

حکومت متبوعه‌م، محمود شاختاختینسکینك کیفیت توقیفندن و مستقبل قونفرانسه ممثل اوله‌رق تعیینندن دخی معلوماتی یوقدر. قونفرانسك قراخ شهرنده کشاد اولونماسی حقنده حکومتم طرفندن کشیده اولونان تلسز تلغرافك جوابی آلنمدیغی کبی قانون خارجنده عساکرکز طرفندن کروان سراینده توقیف اولونان مثلثرمزك تخلیه‌سی خصوصنده چکیلن تلغرافنامه‌مزك دخی هنوز جوابی ورود ایتمامشدر. بونکله برابر ارمنستانك سیاسی مثلثرندن مارطیروس آروتیانك باکوده توقیفندن دولایی واقع اولان استیضاحاتمزه جواب بیله ویرمدکز. بو احوالدن حکومت متبوعه‌م، آذربایجانده موقوف بولونان معتقلرینك وضعیتلرینك نه مرکزده بولوندقلرینه مطلع اولونجه‌یه‌قدر و معتقللرکزك دخی موقوف بولونمالرینه قرار ویرمش عینی زمانده حکومتمزه ماورای قافقاس قونفرانسنه اعزام اولونان مرخصلرك دخی احوالندن خبردار دکلدر. پاپاوخانوان ایله زنگه‌زور بولونغینك تخلیه‌سنی حکومت متبوعه‌م نامنه رجا ایدر حقمده استعمال ایتدیککز کلام تربیهٔ انسانیه و عمومیه نقطهٔ نظرندن عفوی غیر قابل اولدیغندن سزدن بو کبی کلامك استعمال اولونماسنی بیان ایده‌رم.

بولشه‌ویك خبرلری

موسقووا — شرقی پروسیاده شایان اهمیت حادثاتك وقوعی منتظردر.

موسقووا حرب راپورلری:

— دریستك غربنده دشمنك تعرضلرینی پوسکورتدك. مولوده‌چنو استقامتنده محاربات دوام ایتمکده‌در. کیف شهرینك جنوب شرقینده ۲۵ ورست اوزونده عساکرمز دینپرك شرق ساحلنه مرور ایدن دشمن قطعاتی ایله محاربانه دوام ایتمکده‌در. بلیا جرکوفك جنوبنده عساکرمز دشمنك ۶۰۰ نفرینی ائتلاف ایلمشدر. سقویرینك غربنده دشمنك تعرضلری توقیف ایدلمشدر. بوراده بر چوق اسیر ایله برابر دشمندن بش مترالیوز اغتنام ایتدك. واپنیور حوالیسنده قرز مولا استاسیونی عساکرمز طرفندن ضبط ایدلمشدر. بوراده مهاجمات دوام ایتمکده‌در دوینانك غربنده بر قاچ کویی ضبط ایتدك سوه‌نچیان استقامتنده اشاغی قرمولانك شرقنده ۶–۸ ورست اوزرنده بر قاچ کویی ضبط ایتدك. اشاغی یوسطاوی منطقه‌سنده دشمنك شدتلی تعرضلری دوام ایتمکده و عساکرمز مدافعه‌ده بولونمقده‌در.

— سامارا — انگلیز عمله مثلثری سامارا‌ده عمله سندیقه‌لری طرفندن عقد اولونان متحد اجتماعده حاضر بولونمشلردر. بونلره قارشی ایراد نطق ایدن خطیبلر میاننده مسلمان خطیبلری دخی بولونمقده ایدی بالخاصه مسلمانلردن بری ایراد نطقنی شو صورتله اکمال ایتمشدر: شرقیلر، عرب دشمنلرینی و انگلیز قاپیتالیزمنی امحا ایدنجیه قدر هیچ بر مسلمان سلاحنی ترك ایتمیه‌جکدر. ویلیامس جوابنده انگلتره عمله‌لری نامنه بیان تشکر ایتدکدن صوکره لهستان جبهه‌سنده بولشه‌ویکلرك احراز ایتدکلری ظفرلرینی تبریك ایلمشدر.

خوشکیا مطبعه‌سی

اداره‌خانه: باطوم صادوایا نومرو ۱۰ و شمه‌لوسلکی نومرو ۷، تلغراف آدرسی: باطوم اسلام گورجستانی. تلفون نومروسی ۱٤. غزته‌یه عائد اوراق و مکاتب (اسلام گورجستانی) اداره‌خانه‌سنه گوندرلیدر.	آبونه شرائطی باطوم شهری و لواسی ایچون بر آیلغی ۲۰۰ روبله ایکی — ٤۰۰ — اوچ — ٦۰۰ — خارج ایچون سنه‌لکی ۱۸۸۰ روبله آلتی آیلغی ۹٦۰ — اعلان: شرائطی قرارلاشدیرمق ایچون اداره‌یه مراجعت ایدلملیدر.	نومرو ۳۷۸ سنه ۱۳۳٦ ۱۹۲۰ ۹ حزیران چهارشنبه

اسلام گورجستانی

صاحب امتیاز: محمد بک آباشیدزه

فیاتی ۱۰ روبله (اسلام گورجستانک حقیقی جمعیتک) نشر افکارینه خادم سیاسی، اقتصادی، علمی ادبی یومی غزته‌در فیاتی ۱۰ روبله

(اوقات شرعیه جدولی)

باطوم ۲۲ رمضان شریف ۱۳۳۸ چهارشنبه

ساعت	اویله وقت ظهر د	س	ایکندی وقت عصر د	س	آقشام وقت غروب د	س	یاتسو وقت عشا د	س	امساک د	س	صباح طلوع شمس د	س
وسطی	۱۳	۱۲	۱۳	٤	۳۹	۷	٤۱	۹	۱۱	۲	۳۰	٤
اذانی	۳٤	٤	۳٤	۸	۰۰	۱۲	۰۱	۲	۳۱	٦	٥۰	۸

لهستان هجومی اطرافنده

تفلیسدن الحیوه آلنان جرائد بو کونکی باش مقاله‌لرینی لهستانک روسیه اوزرینه واقع اولان هجومنه حصر ایتمشلردر. جرائد مذکوره هجومه واقعه بیوک بر بیوک اهمیت ویریورلر. اونی بیوک روسیه‌نک الا کبی بر زده نظی ایدیورلر. لهستان اردولرینک رو سیه ایچرولرینه گیرمسی و موسقوا سوویت حکومتنک تکلیف ایتدیکی بر متواضعه شرائط صاحبینک لهستان طرفندن عدم قبولی مشهویک غزته‌لری جریده قارشولایور و دیورلرکه لهستان نیچون حکومتک تکلیفنه راضی اولمدی و اوزر جیزیلمش حدود طبیعیه لرینه عودت ایتمیورلر. لهستان بتون روسیه‌یه حاکم اولمق خیالنده بولونیور ایسه یاکلشدر چونکه لهستانک بوکبی حرکتی بوکونه قدر روسیه‌ده لاین اردوسنک طرفداری اولان بالجمله دموقرات پرطیلرینی سلاحلندیریورق موجودیت ملیه‌لرینی تهدید ایدن لهستان حرکتنه قارشو بولشویکلرله برلشدیرمشدر دیورلر. دیمک اولیورکه موسقووا بولشه ویکلری الحالة هذه لهستان اوردولری طرفندن گلن بیوک بر تهلکه قارشوسنده بولونیورلر و ملحوظ تهلکه روسیه اطرافنده تشکل ایدن حکومتلری صحیح و جدیتسیزده یکیدن هیجانه کتوریشدر. عجبا کوروننن تهلکه‌دن دولایی حاضرلر و آذربیجان علیان دوغریمیدر. خایرا ظن ایتمیورز. معاذالله فکر و یا بنده بویله دوشونورم. دینیکن غربت کامله‌سندن صوکره ورانعت اوزرسندن یکیدن تشکل ایدوب لهستان اوروسیه متفقا حرکت ایتمکده اولان دوس اوردولری و بو صورته حاصل اولان یکی بر وضعیتون یکی و کوچوک

حکومتلر ایچون نه درجه مخاطره تلقی اولونمیه لیکن و اطرفنده طوپلادقلری قوتلر سایه‌سنده البته پیشه‌لمش و اوشاه‌ویکلر علیهنی و اوخصوصنک دیگر ایده‌حکی علی بر روس حکومتی ده اولدی ایچون و مرتبه حضر و مخاطره‌لیدر. خطرلرده اولدیه گرک دعا ایچون آیده ایکی ده یرکین بولشه‌ویکلرده قارشی بر باخچه کبی قزانیر کبی اولور اولدار. الله وظیفه‌سی صوکرا طرفیله گور جستان اوزرینه حرکت ایتمک اولدیغی لاین حکومتی دیمکدین فرشرتلی تمامه انهزامه اوغراتیر ایدیرلار. و گوروکه آذربایجان حرکتی یاپدق صورتیله گورجستان حکومتنک موجودیتنی تهدید ایتدی. او حالده گور جستان هر ایکی قوتک چاریشمه‌سندن مجازات داخلیه‌سندن کندینه عائد حصه‌یی الایور. بو محاربات یوزندن هر ایکی طرفده عارض اوله‌جق اولان ضعفدن یکی حکومتلر بک گوزل استفاده ایده بیلیرلر. بونده تلاش ایتمجک بر شی یوقدر.

باطوم اسلام

مکتبی

سایر مملکتلرده اولدیغی کبی شهریمز-ده‌ده تشکیل ایدلمش اولان باطوم اسلام مکتبی معارف انجمنک مقصد تشکیلی حقنده اوقودیلر اوزادیغه یازه‌جق ده گلز حلاصه ایه‌جق شونی سویله بیلیرز که: و انجمنک تشکیلندن مقصد مادی و معنوی هر خصوصده اسلام مکتبنه عرام ایدن

یکس اوکسوز یاورولره معاونتده بو-لونمق مکتبی دائما قوتیلی آتنده بولو-ندیرمق بالجمله نواقصنی اکمال ایتمک و خارجده قارشی مکتبی مدافعه ایتمکده مکلفدر. معارف انجمنه عائد بر چوق آثار وارده لطفا او کتابلری مطالعه ایتمکلرینی رجا ایده‌رز.

۱ — کچن سنه انجمنک طوپلادیغی مبالغ اوت کچن سنه باطوم اسلام مکتبی ایچون طوپلانان پاره‌لر هنوز نرده‌ده و نه صارده اولدیغی؟ و مکتبک اقبی چوجقلری ایچون اعانه صورتیله انجمنه ویرلن دانسه‌کلرده نه‌یه اجرا ایدیلمدیکی؟ قشی چیلاق کچیرن یاورو-لرمزه ده کبی معاونتده بولونلمدیغی؟ چوجق ولیلری غزته ایله اعلانی معارف انجمنی ریاستندن رجا ایدیورلر.

۲ — کچن سنه‌دنبری مکتب قارشی بیلان تجاوزلرده انجمنک هیچ بر فعالیت گوستره‌مسی شایان تاسف اولدیغی کبی مکتبک کندی جسارت و متانتیله یاشامه‌سنه سبب اولانلرک شایان تقدیر بر صورتده چالیشمالری، باطوم اسلاملرینک یوزینی گولدیرمشدر.

۳ — بلدیه‌نک مکتب بناسی ایچون ویردیکی عرصه‌ده انجمنک حالا بر شی یاپامه‌مسی و ریسنک ایلردنبری بلدیه‌دن بر قرار صورتنی آلمدیغی کبی بو بابده ایچونده اش ایدن بری انجمنک هیچ بر اثر فعالیت گوستره‌مسی شایان تاسفدر.

٤ — کچن سنه اولدیغی کبی شو صوک امتحان گونلرنده‌ده روملرک مکتبی اشغال ایده‌جکلری! و روم مکتبی مدیرینک روایتی عینا انجمن ریسنک بلدیه‌ده موافقت گوستره‌مسی حیرت ایدیله‌جک بر شیدر. او خصوصده چوجوق ولیلرینک انجمنی کندی حاله براقدرق قونترول

ایتمه‌سی مکتبی بیوک بر اوچوروم‌ه دوغرو سوروکله‌میدیر.

٤ — معارفدن، مکتبدن قطعیا بی خبر اولان آدملرک ایش باشنده بولونمسی نتیجه‌سی اولارق بوکونکی حاله دوشدیکمزی ایضاحه حاجت یوقدر. ایش یاپه‌جق و کو-روجک چالیشقان غیور عزم و متانت صاحبی کیمسه‌لره احتیاجمز واردر. بوقده‌ده در. حدا هر بر فداکارانه قاتلانه‌رق و بیلمه‌یه‌رق چالیشان غیور اسلام مکتبی مدیری علیهنده استانبوله تلغرافلر گوندرن معارف انجمنی بک ای بیلمه‌لیدرکه باطومده قافقاسیاده حتی تورکیه و ایرانده آز بر زمان طرفنده بو قدر ترقی گوسترن بر اسلام مکتبی ایچون بو قدر چالیشمق کفایت ایتمز چالیشمالی، چالیشمالی.

بر چوجوق
ولیسی

اسلام گورجستانی :- بر چوجوق ولیسی طرفندن اداره‌خانه‌مزه گوندریله‌رک عینا نشر ایدیلن مکتوبک جوابنی معارف انجمنی ریاستندن بکله‌رز.

احمد حمدینک هذیان‌نامه‌سی

غزته‌مزک دونکی نسخه‌سنده قوبولیستاری اهالیسندن باتوادزه جاسم بکک اوغلی احمد حمدینک بر مکتوبنی نشر ایتدک اوکا دائر بر قاچ سطر یازی یازه‌رق بوکونه تعلیق ایتمشدک ایشته یازیورز:

مرقوم احمد حمدی صدای ملتجیلرک اوچ عدد ایدنبری آجارلرده پروپاغاندا ایچون سیاحت ایدن بر مأموریدر بولوندیغی محلدن دیگر محل خلقنی اغفال ایتمک ایچون یازدیغی مکتوبی دون نشر ایتدیکمزدن بوکون بالطبع تکرارینه لزوم گورمیوریز یالکز مکتوبک بعض اقسامندن بحث ایده‌جکز. مرقوم گورجی عسکری چوروکسوده اسلام قارداشلرک عرضنه تسلط ایتدیلر قا دینلرده اوشرک باشقریقی بالطه ایله کسدیلر اللی بش قدر گورجی عسکری قتل اولندی عرفلرده بزه یاردم ایتدیلر، فلان دیور.